

N:o 22.

Ank. till Riksd. Kansli d. 9 April 1870, kl. 12 midd.

*Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande (N:o 7),
i anledning af väckt motion om tillägg till »32 § i Fabriks- och Handtverks-ordningen den 22 December 1846.»*

Uti en inom Andra Kammarerna väckt, till Utskottet remitterad motion (N:o 88) har Herr *J. Rundbäck* anhållit, »att Riksdagen för sin del måtte besluta ett tillägg uti 32 § i Fabriks- och Handtverks-ordningen af den 22 December 1846 af innehåll, att arbetstiden för barn emellan 12 och 16 år, som vid fabriksarbete användas, icke får utsträckas öfver 10 timmar per dygn».

Motionären har, till stöd för sitt förslag, dels uppgifvit, att fabriker finnas inom vårt land, der barn efter fyllda tolf år hållas till arbete från klockan fem på morgonen till åtta på aftonen, med högst två timmars rastetid under olika delar af dagen, och dels uttryckt den åsigt, att denna långa arbetstid i fabrikslokalerna, der värmegraden är hög samt luften qvalmig och oren, på det ofördelaktigaste inverkar på barnens fysiska utveckling och bidrager dertill, att de, under den korta tid af två, högst tre timmar i veckan, hvilka anslagits till undervisning, icke äro mottagliga derför.

Såväl i den af motionären åberopade, numera upphädda Fabriks- och Handtverks-ordningen af den 22 December 1846, som i Kongl. Maj:ts Förordning angående utvidgad näringsfrihet af den 18 Juni 1864 finnes föreskrifvet, att barn under 12 år ej få till arbetare i fabriker antagas; och, enligt Utskottets åsigt, är det Statens pligt att genom lagstiftning söka förekomma icke blott, att alltför minderåriga barn användas till fabriksarbete, utan äfven, att de barn, som vid fabriker antagits, icke

hållas till arbete under så lång tid på dagen, att deras helsa och krafter deraf kunna lida.

Till följd häraf, och då det ingalunda är Utskottet obekant, hvad motionären omförmält, att fabriker inom vårt land finnas, der ganska unga barn dagligen äro utsatta för ett alltför ihållande och strängt arbete, som hämmande inverkar på deras fysiska och moraliska utveckling, anser Utskottet sig ega giltig anledning att värdsamt tillstyrka Riksdagen, att, i skrivelse till Kongl. Maj:t, anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes i nu gällande nådiga Förordning angående utvidgad näringsfrihet af den 18 Juni 1864 göra det tillägg, att, vid påföljd, som Kongl. Maj:t behagade bestämma, barn under 16 år icke må hållas till arbete i fabriker under längre tid hvarje dag än sammanlagdt tio timmar.

Stockholm den 9 April 1870.

På Utskottets vägnar:

AXEL TH. GUSTAFSON.

N:o 23.

Ank. till Riksd. Kansli d. 9 April 1870, kl. 12 midd.

Andra Kammarens Tredje Tillfälliga Utskotts Utlåtande (N:o 8), rörande gjord framställning om underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t, att de bankbolag, som derom anhålla, icke vidare må vara bundna af den föreskrift, som bestämmer enskild banks utlåningsrätt med borgen till högst en tiondedel af bankens grundfond.

Till Utskottets behandling har blifvit remitterad en af Herr *J. Wedberg* inom Andra Kammarerna väckt motion (N:o 135), i hvilken Herr